

Nazwa: **Starostwo Powiatowe w Kędzierzynie Koźlu**

DZIAŁANIA ODWETOWE

Wersja:	0.1
Data wersji:	[24.09.2024 r.]
Zatwierdzony przez:	Starosta Powiatu Kędzierzyński-Kozielskiego

Historia zmian

Data	Wersja	Opis zmiany
[24.09.2024 r.]	0.1	Sporządzenie dokumentu oraz wprowadzenie danych do dokumentu oraz lokalizacji przechowywania danych oraz osób odpowiedzialnych za ich ochronę

Spis treści

NAZWA: STAROSTWO POWIATOWE W KĘDZIERZYNI KOŻLU	1
1. CEL, ZAKRES I UŻYTKOWNICY	3
2. DOKUMENTY REFERENCYJNE	3
3. ZAKAZ DZIAŁAŃ ODWETOWYCH	3
3.1. DZIAŁANIA ODWETOWE – KATALOG.....	3
3.1.1. <i>Działania odwetowe wobec pracowników.....</i>	<i>3</i>
3.1.2. <i>Działania odwetowe wobec osób świadczących pracę na innej podstawie niż umowa o pracę</i>	<i>4</i>
3.2. DZIAŁANIA ODWETOWE – CIĘŻAR DOWODU	5
3.3. OSOBA POMAGAJĄCA W DOKONANIU ZGŁOSZENIA ORAZ OSOBA POWIĄZANA Z SYGNALISTĄ	5
3.4. POWIĘCIE WIADOMOŚCI O DZIAŁANIACH ODWETOWYCH	5
4. ŚRODKI OCHRONY SYGNALISTY	5
5. ORGANIZACJA I OBOWIĄZKI	5
6. WAŻNOŚĆ DOKUMENTU I ZARZĄDZANIE DOKUMENTEM	6

1. Cel, zakres i użytkownicy

Starostwo Powiatowe w Kędzierzynie Koźlu zwane w dalszej części dokumentu „Podmiotem”, dąży do przestrzegania obowiązujących przepisów Dyrektywy oraz ustawy związanych z ochroną sygnalistów, obowiązujących w krajach w których Podmiot prowadzi działalność.

Ustawa o ochronie sygnalistów jak i przepisy Dyrektywy wprowadzają zakaz działań odwetowych. Wobec sygnalisty nie mogą być podejmowane działania odwetowe ani próby lub groźby zastosowania takich działań.

Użytkownikami niniejszego dokumentu jest każda osoba świadcząca pracę na rzecz Podmiotu bez względu na podstawę prawną nawiązania stosunku prawnego.

2. Dokumenty referencyjne

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii
- Ustawa z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz.U. 2024, poz. 928)
- Wewnętrzna Procedura Dokonywania Zgłoszeń Wewnętrznych i Podejmowania Działań Następczych
- Struktura Organizacyjna

3. Zakaz działań odwetowych

Szczególny nacisk położony jest na ochronę Sygnalistów przed działaniami odwetowymi bezpośrednimi i pośrednimi, w szczególności przed dyskryminacją, wszelkimi formami represji, przejawami niesprawnego i nierównego traktowania.

Zakazane są wszelkie formy działań odwetowych wobec Sygnalistów, groźby działań odwetowych oraz próby podejmowania działań odwetowych. Za działania odwetowe z powodu dokonania zgłoszenia uważa się także próbę lub groźbę zastosowania jednego ze środków wymienionych w pkt 3.1. poniżej.

3.1. Działania odwetowe – katalog

3.1.1. *Działania odwetowe wobec pracowników*

Za działania odwetowe w stosunku do Sygnalisty – w przypadku stosunku pracy - mogą zostać uznane bezprawne działania, które mogą przybrać jedną z następujących form:

1) odmowa nawiązania stosunku pracy;

2) wypowiedzenie lub rozwiązanie bez wypowiedzenia stosunku pracy;

3) niezawarcie umowy o pracę na czas określony lub umowy o pracę na czas nieokreślony po rozwiązaniu umowy o pracę na okres próbny, niezawarcie kolejnej umowy o pracę na czas określony lub niezawarcie umowy o pracę na czas nieokreślony po rozwiązaniu umowy o pracę na czas określony – w przypadku gdy Sygnalista miał uzasadnione oczekiwanie, że zostanie z nim zawarta taka umowa;

- 4) obniżenie wysokości wynagrodzenia za pracę;
- 5) wstrzymanie awansu albo pominięcie przy awansowaniu;
- 6) pominięcie przy przyznawaniu innych niż wynagrodzenie świadczeń związanych z pracą lub obniżeniu wysokości tych świadczeń;
- 7) przeniesienie na niższe stanowisko pracy;
- 8) zawieszenie w wykonywaniu obowiązków pracowniczych lub służbowych;
- 9) przekazanie innemu pracownikowi dotychczasowych obowiązków Sygnalisty;
- 10) niekorzystna zmiana miejsca wykonywania pracy lub rozkładu czasu pracy;
- 11) negatywna ocena wyników pracy lub negatywna opinia o pracy;
- 12) nałożenie lub zastosowanie środka dyscyplinarnego, w tym kary finansowej, lub środka o podobnym charakterze;
- 13) przymus, zastraszanie lub wykluczenia;
- 14) mobbing;
- 15) dyskryminacja;
- 16) niekorzystne lub niesprawiedliwe traktowanie;
- 17) wstrzymanie udziału lub pominięcie przy typowaniu do udziału w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe;
- 18) nieuzasadnione skierowanie na badania lekarskie, w tym badania psychiatryczne, chyba że przepisy odrębne przewidują możliwość skierowania pracownika na takie badania;
- 19) działanie zmierzające do utrudnienia znalezienia w przyszłości pracy w danym sektorze lub w danej branży na podstawie nieformalnego lub formalnego porozumienia sektorowego lub branżowego;
- 20) spowodowanie straty finansowej, w tym gospodarczej, lub utraty dochodu;
- 21) wyrządzenie innej szkody niematerialnej, w tym naruszenie dóbr osobistych, w szczególności dobrego imienia Sygnalisty.

W/w katalog działań odwetowych nie ma charakteru zamkniętego, co oznacza, że działaniem odwetowym jest każde bezpośrednie lub pośrednie działanie lub zaniechanie w kontekście związanym z pracą, które jest spowodowane zgłoszeniem lub ujawnieniem publicznym i które narusza lub może naruszyć prawa sygnalisty lub wyrządza lub może wyrządzić nieuzasadnioną szkodę sygnaliście, w tym bezpodstawne inicjowanie postępowań przeciwko Sygnaliście.

3.1.2. Działania odwetowe wobec osób świadczących pracę na innej podstawie niż umowa o pracę

Jeżeli praca lub usługi były, są lub mają być świadczone na podstawie innego niż stosunek pracy stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji, lub pełnienia służby, dokonanie zgłoszenia wewnętrznego nie może stanowić podstawy działań odwetowych ani próby lub groźby zastosowania działań odwetowych, obejmujących w szczególności:

- 1) wypowiedzenie umowy, której stroną jest Sygnalista, w szczególności dotyczącej sprzedaży lub dostawy towarów lub świadczenia usług, odstąpienie od takiej umowy lub rozwiązanie jej bez wypowiedzenia;
- 2) nałożenie obowiązku lub odmowę przyznania, ograniczenie lub odebranie uprawnienia, w szczególności koncesji, zezwolenia lub ulgi.

3.2. Działania odwetowe – ciężar dowodu

Podmiot jest zobowiązany do udowodnienia, że działanie podjęte wobec Sygnalisty nie stanowi działania odwetowego.

Ocena, czy zachowanie lub działanie stanowi lub może stanowić działanie odwetowe uzależnione jest od konkretnych okoliczności sprawy oraz takie działanie musi mieć charakter bezprawny, a więc musi być uznane za działanie niezgodne z przepisami prawa powszechnie obowiązującego.

3.3. Osoba pomagająca w dokonaniu zgłoszenia oraz osoba powiązana z Sygnalistą

Zakaz stosowania działań odwetowych oraz zasady dotyczące rozkładu ciężaru dowodu dotyczy także:

- 1) osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia wewnętrznego,
- 2) osoby powiązanej z Sygnalistą,
- 3) osoby prawnej lub innej jednostki organizacyjnej pomagającej Sygnaliście lub z nim powiązanej, w szczególności stanowiącej własność Sygnalisty lub go zatrudniającej.

Zakaz działań odwetowych dotyczy również odpowiednio przypadku, gdy informację o naruszeniu prawa zgłoszono do odpowiednich instytucji, organu lub jednostki organizacyjnej Unii Europejskiej w trybie właściwym do dokonywania takich zgłoszeń.

3.4. Powzięcie wiadomości o działaniach odwetowych

W przypadku podjęcia wiadomości o jakichkolwiek działaniach odwetowych lub próbie ich podjęcia, w związku ze zgłoszeniem naruszeń, należy podjąć wszelkie niezbędne działania, jakie zostaną uznane za zasadne i konieczne w konkretnych okolicznościach, mające na celu zapobieżenie działaniom odwetowym lub próbie ich podjęcia oraz wsparcie Sygnalisty.

4. Środki ochrony Sygnalisty

Informacje nt. środków ochrony prawnej przysługujących Sygnaliście, który doświadczył działań odwetowych znajdują się w dokumencie referencyjnym – Środki Ochrony Sygnalisty.

5. Organizacja i obowiązki

Odpowiedzialność za zapewnienie realizacji zakazu podejmowania działań odwetowych spoczywa na Podmiocie.

Za kluczowe obszary w zakresie podejmowania działań następczych odpowiadają jednostki o następujących funkcjach w organizacji:

Starosta Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego lub inna wyznaczona przez niego osoba, jest odpowiedzialny za:

- Podejmowanie decyzji na temat ogólnych strategii Podmiotu w zakresie podnoszenia świadomości dotyczącej zakazu podejmowania działań odwetowych.
- Zwiększanie wiedzy wszystkich pracowników oraz osób świadczących prace na rzecz Podmiotu na temat zakazu działań odwetowych.
- Organizowanie szkoleń obejmujących swoim zakresem tematykę zakazu działań odwetowych.

6. Ważność dokumentu i zarządzanie dokumentem

Dokument obowiązuje z dniem wejścia w życie Procedury Zgłoszeń Wewnętrznych.

Dysponentem dokumentu jest Starosta Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego, który zobowiązany do sprawdzenia dokumentu i w razie konieczności, jego aktualizacji przynajmniej raz na dwa lata.

Starosta Powiatu – Artur Maruszczak

[podpis]